

Advies betreffende het brandstofverbruiketiket bij het op de markt brengen van nieuwe personenauto's

- **Op vraag van de Minister van Energie, Leefmilieu en Duurzame Ontwikkeling, mevrouw Marie Christine Marghem, in een brief van 4 oktober 2017**
- **Vorbereid door de werkgroep « Productnormen »¹**
- **Goedgekeurd door de Algemene Vergadering via schriftelijke procedure op 8 december 2017 (zie Bijlage 1)**
- **De oorspronkelijke taal van dit advies is het Nerderlands**

1. Context

- [a] Bij brief van 4 oktober 2017 heeft mevrouw Marie-Christine Marghem, minister van Energie, Leefmilieu en Duurzame Ontwikkeling een adviesvraag voorgelegd over een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 5 september 2001 betreffende de beschikbaarheid van consumenteninformatie over het brandstofverbruik en de CO₂-uitstoot bij het op de markt brengen van nieuwe personenauto's.
- [b] De subcommissie Productnormen van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven werd belast met het onderzoek van de adviesvraag en kwam daartoe op 26 oktober 2017 bijeen voor een gemeenschappelijke hoorzitting met de bevoegde leden van de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling en de Raad voor Verbruik, die eveneens deze adviesvraag hadden ontvangen. Tijdens deze hoorzitting hebben de heer De Vos en mevrouw Vercoouter van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu de adviesvraag toegelicht en hebben ze de vragen van de leden beantwoord.
- [c] Diezelfde dag hebben de leden van de verschillende Raden hierover beraadslaagd en zijn ze overeengekomen samen een ontwerpadvies op te stellen.

¹ Dit advies werd samen voorbereid door de FRDO, de CRB en RvV.

2. Advies

2.1. Inleidende opmerking

- [1] De Raden nemen er akte van dat zij, overeenkomstig artikel 19, §1 van de wet van 21 december 1998 betreffende de productnormen ter bevordering van duurzame productie- en consumptiepatronen en ter bescherming van het leefmilieu, de volksgezondheid en de werknemers, wordt geraadpleegd over het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit. De Raden stellen hierbij vast dat in de overwegingen van het ontwerp van koninklijk besluit ten onrechte sprake is van een kennisgeving aan de Raden, terwijl de Raden om advies werden gevraagd.
- [2] De Raden vragen bijgevolg “de kennisgeving aan” te vervangen door “het advies van (+datum)” zoals gebruikelijk is.

2.2. De nieuwe modellen van gestandaardiseerde etiketten voor personenauto's

- [3] De Raden noteren dat het koninklijk besluit de uitvoering beoogt van de Aanbeveling (EU) 2017/948 van de Commissie van 31 mei 2017 betreffende het gebruik van de brandstofverbruiks- en CO₂-emissiewaarden op basis waarvan typegoedkeuring is verleend en die volgens de wereldwijd geharmoniseerde testprocedure voor lichte voertuigen zijn gemeten, bij het beschikbaar maken van informatie voor de consument overeenkomstig Richtlijn 1999/94/EG van het Europees Parlement en de Raad².
- [4] De Raden begrijpen de noodzaak van het inbouwen van een overgangperiode tot 1 september 2019, aangezien tot deze datum nog auto's verkocht kunnen worden die op verschillende manieren zijn getest, hetzij via de NEDC³-testprocedure, hetzij via de nieuwe WLTP⁴-testprocedure. Vanaf 1 september 2018 moeten alle nieuwe personenauto's die in de Europese Unie op de markt worden gebracht, worden getest volgens de WLTP.
- [5] De Raden menen dat de nieuwe modellen van gestandaardiseerde etiketten een vereenvoudiging inhouden voor de consument, aangezien er wordt overgeschakeld van twee verschillende kleurschalen (één voor brandstofverbruik en één voor CO₂- uitstoot) naar één kleurschaal, zonder dat dit gepaard gaat met een verlies aan informatie⁵. Voorts wordt het onderscheid tussen de etiketten voor diesel – en benzinewagens opgeheven. Tegenwoordig zijn er immers verschillende types wagens op de markt, zoals bijvoorbeeld hybridewagens en wagens aangedreven door elektriciteit of waterstof. Bovendien is het mogelijk om het onderscheid tussen diesel en benzinewagens te maken aan de hand van de NO_x-waarde aangegeven in de beschrijving van het voertuig.
- [6] De Raden zijn van mening dat het brandstofverbruiksetiket zoals voorgesteld in bijlagen 1 en 2 en de bijhorende kleurschaal de consument moeten aansporen om bij de aanschaf van een personenauto te kiezen voor een voertuig dat minder CO₂ uitstoot. In die optiek merken zij op dat het vorige referentiegemiddelde voor CO₂ – uitstoot op de kleurschaal dateerde van het jaar 2004 en dat het één van de objectieven was van het nieuwe etiket om de positie van een voertuig op de kleurschaal accurater te laten overeenkomen met zijn werkelijke verhouding tot het gemiddelde.

² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/ELI/?eliuri=eli:reco:2017:948:oj>

³ New European Driving Cycle.

⁴ Worldwide Harmonized Light-Duty Vehicles Test Procedure.

⁵ Brandstofverbruik en CO₂-uitstoot zijn immers nauw verwant, en het brandstofverbruik staat nog steeds in cijfers aangegeven op het nieuwe etiket.

- [7] De Raden betreuren het feit dat de kleurenschaal niet op een zodanige manier is ontworpen dat de gemiddelde uitstoot in het midden van de kleurenschaal valt⁶, meer bepaald in het gele vak⁷. Deze opmerking geldt zowel voor de schaal met waarden gemeten volgens de NEDC-methode als voor de schaal met waarden gemeten volgens de WLTP-methode.
- [8] Voorts merken de Raden op dat de omzetting van de kleurenschaal in bijlage 1 naar de kleurenschaal in bijlage 2 niet op lineaire wijze is gebeurd. Voor het donkergroene vak bedraagt het gemiddelde verschil tussen het eerste en het tweede etiket bijvoorbeeld 7,5 g/km, voor het oranje vak bedraagt dit verschil 37,5 g/km. Een omzetting van NEDC naar WLTP gebaseerd op een unieke vermenigvuldigingsfactor houdt geen rekening met het feit dat de vermenigvuldigingsfactor hoger ligt naarmate de uitstoot lager is, en lager ligt naarmate de uitstoot hoger is⁸. De Raden vragen om het opstellen van de kleurenschaal op basis van de WLTP-waarden met één jaar uit te stellen, tot er meer informatie bekend is over het gemiddelde verschil tussen NEDC-waarden en WLTP-waarden. Ze vragen bovendien om op regelmatige basis (eens om de drie tot vijf jaar) een herijking van de schaal uit te voeren om rekening te houden met de evoluties van de markt en van de technologie.
- [9] Consumenten zouden dankzij het blauwe zero-emission label aangespoord kunnen worden om te kiezen voor een voertuig dat geen CO₂ uitstoot en zo minder schade toebrengt aan het leefmilieu en de volksgezondheid. De Raad wijst er echter op dat de impact van een elektrisch voertuig op het leefmilieu en de volksgezondheid afhangt van de manier waarop de elektriciteit wordt opgewekt waarmee het voertuig wordt aangedreven.

2.3. Sensibiliserings- en informatiecampagne

- [10] De Raden vernamen tijdens hun informatievergadering met de vertegenwoordigers van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu dat er een sensibiliserings- en informatiecampagne gevoerd zal worden omtrent de wijzigingen die het voorwerp vormen van het voorliggend ontwerp van koninklijk besluit. De Raden moedigen zulke campagnes aan en merken dat dit ook in de Europese aanbeveling wordt aangeraden. Opdat alle Belgische consumenten op een adequate manier geïnformeerd kunnen worden, vragen zij wel om erover te waken dat de sensibiliserings- en informatiecampagne in alle drie de landstalen worden gevoerd, met name Nederlands, Frans en Duits.

2.4. Taalkundige opmerking

- [11] Om de tekst op de brandstofverbruiketiquetten zo goed mogelijk te laten aansluiten bij de wetenschappelijke realiteit vragen de Raden om de Nederlandse tekst van 5° van Bijlage 1 en 2 van het ontwerp van koninklijk besluit te vervangen door de volgende tekst: “bevatten volgende vermelding: “CO₂ is het door de mens veroorzaakte broeikasgas dat bij de klimaatveranderingen de belangrijkste rol speelt.””
- [12] Daarnaast vragen de Raden vanwege dezelfde reden om de Franse tekst van diezelfde paragraaf te vervangen door de volgende tekst: « contiennent la mention suivante: “Le CO₂ est le principal gaz à effet de serre d’origine humaine responsable des changements climatiques.” »

⁶ Zero emission wordt buiten beschouwing gelaten.

⁷ De gemiddelde uitstoot van nieuwe personenwagens gemeten volgens de NEDC- methode bedroeg in 2016 115,8 g/km, terwijl het middelste (gele) vak in de kleurenschaal in bijlage 1 loopt tussen 125 en 150 g/km; De gemiddelde uitstoot van nieuwe personenwagens gemeten volgens de WLTP- methode bedroeg in 2016 139 g/km, terwijl het middelste (gele) vak in de kleurenschaal in bijlage 2 loopt van 150 tot 180 g/km. (<https://www.febiac.be/public/statistics.aspx?FID=23&lang=NL>).

⁸ JRC (2017) Science for Policy Report. From NEDC to WLTP: effect on the type-approval CO₂ emissions of light-duty vehicles. <https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/eur-scientific-and-technical-research-reports/nedc-wltp-effect-type-approval-co2-emissions-light-duty-vehicles>

Bijlage 1. Stemgerechtigde leden van de Algemene Vergadering die hebben deelgenomen aan de stemming voor dit advies

- De voorzitter en de 3 ondervoorzitters:
M. Aelvoet, M. Bienstman, M. Verjans en O. Van der Maren
- 1 van de 3 vertegenwoordigers van de niet-gouvernementele organisaties voor milieubescherming:

C. Schoune
- De 3 vertegenwoordigers van de niet-gouvernementele organisaties voorontwikkelingssamenwerking:

R. De Meyer, B. Gloire en V. Rigot
- 2 van de 6 vertegenwoordigers van de werknemersorganisaties:

B. De Wel en N. Polat
- 5 van de 6 vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties:

P. Vanden Abeele, V. Biebel, M.-L. Semaille, C. Debuysen en F. Van Tiggelen
- De 2 vertegenwoordigers van de jeugdorganisaties
H. Baeyens en H. Herman

Totaal: 17 van de 24 stemgerechtigde leden

Bijlage 2. Vergaderingen voor de voorbereiding van dit advies

De werkgroep “Productnormen” van de FRDO heeft op 26 oktober 2017 vergaderd met de leden van de CRB en de RvV om dit advies voor te bereiden.

Bijlage 3. Personen die meewerkten aan de voorbereiding van dit advies.

Leden en hun vertegenwoordigers

- Dhr. Pierre COURBE (IEW)
- Mevr. Leen DE CORT (BV-OECO)
- Dhr. Joost KAESEMANS (FEBIAC)
- Dhr. Fredrik SNOECK (ACV)

Uitgenodigde experts

- Dhr. Helmut DE VOS (FOD VVVL)
- Mevr. Estelle VERCOUTER (FOD VVVL)

Secretariaat

- Dhr. Kris DEGROOTE (CRB)
- Dhr. Marc DEPOORTERE (FRDO)

- Dhr. Andy ASSEZ (CRB)
- Dhr. Maarten YZEWYN (CRB)